

Amons Komensky, kje so tvoja načela o učnem jeziku, ali jih spoštujejo udje okrajnega šol. sveta, ki jim je le za ponemčenje naših šol? —

V Mariboru na c. kr. učiteljsku je bilo razpisano mesto vadniškega učitelja. Kakor čujemo, je imenovan neki nemški Kočevar dr. Herbst. Če je to res, je to naroden škandal, atentat na našo narodno posest. Ko je Slovenec g. Fistravec bil pomaknjen iz vadnice na učiteljsko, je njegovo mesto zasedel Nemec gosp. Hren, torej za Slovencem Nemec, in tako se ustvarja nemška posest, in naši poslanci in naša javnost molči! Sedaj, ko se je, oziroma hoče imenovati zopet Nemca, ali naj zopet molčimo in mirno trpimo, ko nam kradejo mesto za mestom! Učiteljske v Mariboru je namenjeno Slovencem, a hočejo ga popolnoma ponemčiti. Sedaj sta že dva Nemca na vadnici, a če se bo tako sistematiško ponemčevalo, izginejo slovenski učitelji iz Štajerske. Na Štajerskem nimamo ni ene meščanske šole, edino na vadnico lahko pride slovenski učitelj, ki napravi, oziroma hoče napraviti izpit za meščanske šole, a še od teh bornih štirih vadniških mest so nam odjedli dve mesti.

Nemci delajo sistematiško, a mi spimo in se ne brigamo. Če se kdo obrne na merodajne kroge, in jih opozori na pretečo nevarnost, se smatra zadeva le kot osebna dotičnega prošnjaka, a nasprotniki razvijejo vse moči za vsako mesto, ker uvidevajo v tem velevažno narodno delo. — Seveda nam ni treba slovenskega narodnega sveta, saj posluje nemški narodni svet tudi, in sicer še celo v prvi vrsti za slovenski del Štajerske; nam ni treba jugoslovanskega ministra-rojaka, saj odločuje v naših zadevah nemški minister Prade! Potem se pa še dr. Korošec, ki je razbil slovenski narodni svet, baha s svojo narodnostjo in dr. Šusteršič, ki intrigira zoper osnivanje jugoslovanskega ministrstva, se postavlja kot edini pravi narodnjak. Hodite se solit s tako narodno zavednostjo! Po vaših dejanjih vas sodimo in ne po vaših lažljivih besedah, in vaša dejanja so črna kot je črna vaša izdajalska duša, brezdomovinski klerikalci!

Kar čuti v resnici narodno, v boj za naše narodno šolstvo! Ōigar je šolstvo, tega je bodočnost. Za vsako učno mesto razvijmo vse svoje moči, ker je to naš socialni in narodni boj. Za mesta v Zidanem mostu, Hajdini in Mariboru pa takoj vse na krov, da rešimo, kar se še da rešiti.

Steza zavije sedaj preko strmega in skalnatega Tolsteca in ponekod moraš jako previdno in oprezno stopati preko ozkih grebenov in mimo zevajočih prepadov, da ne zdrčiš v brezdanja brezna. Tu naj omenim nekega dogodka, ki bi me stal lahko življenje. V nekaki mrzlični ljubosumnosti, kdo bo nabral več in lepših planik, smo povsod stikali za njimi. Jaz ugledam visoko nad seboj v skalovju dve posebno lepi. Nepristopnejše in nevarnejše je mesto, lepše planike cveto, kot bi se nežne cvetke hotele skrivati pred človeškim vandalizmom. — Ne pomišljam dolgo, ampak začnem plezati po skalovju gor — in po napornem plezanju pridem do njih. Z desno roko pograbil za nek greben in z levo roko utrgam cvetki ter ju vtaknem za pas.

A sedaj — naprej ne smem, nazaj ne vem, in visel sem na pečini kot nekaj drzoviti Maksimilijan. Tako ne pojde dol, ko se je šlo gor. — Moj „vademeccum“ nahrbtnik mi je bil najbolj na poti. Rad bi se ga bil iznebil in ga zapodil makar tja dol v Hades z vsem provijantom vred, saj smo bogovom tem bližje čim manj potrebujemo, in blizu njih sem vsekako bil v tej visočini, ali nisem ga mogel odpeti. Z velikim trudom se vendar nekako zasučem na hrbet, da bom vsaj prostih očij gledal teren pred seboj, koder bom mogoče drčal v globočino, ker

Iz naše organizacije.

Štajersko.

Učiteljsko društvo za ptujski okraj zboruje v četrtek 3. dne oktobra ob pol 11. uri dopoldne v okoliški šoli.

Vzpostav:

1. zapisnik prvega zborovanja. 2. Dopisi. 3. Poročilo delegatov o letošnjem zborovanju „Zaveze“. 4. Nekaj o „Zvezi slovenskih štajerskih učiteljev in učiteljic“, poročila g. Pesek. 5. Slučajnosti in nasveti.

Točno ob 10. uri zboruje ravnotam „Čebelarsko društvo učiteljev“.

K polnoštevilnej udeležbi vljudno vabi

Žihér, t. č. predsednik.

Učiteljsko društvo za ljutomerski okraj zboruje v četrtek, dne 3. oktobra, predpoldne po 10. uri v Franc Jožefovi šoli v Ljutomeru po sledečem vzporedju:

1. Zapisnik. 2. Dopisi. 3. Poročilo o zborovanju „Zaveze“ v Radovljici. Poročila Tomažič. 4. Volitev odseka za izvenšolsko delovanje. 5. Volitev poverjenikov za posamezne stanovske liste. 6. Slučajnosti.

Na mnogobrojno udeležbo vabi vljudno

odbor.

Goriško.

Učiteljsko društvo za sežanski šolski okraj ima dne 3. oktobra ob pol 11. uri predpoldne v Štanjelu svoje obče zborovanje.

Vzpostav:

1. Predsednikov pozdrav. 2. Čitanje zapisnika zadnjega zborovanja. 3. Referat: „Tehnika“; poročila tov. Ant. Mervič. 4. Eventualni predlogi.

Na obilno udeležbo vljudno vabi

odbor.

Književnost in umetnost.

Slovensko zadružništvo in sodelovanje učiteljstva pri istem. Predaval na XIX. skupščini Zaveze avstr. jugoslovanskih učiteljskih društev v Radovljici dne 25. avgusta 1907 Vlad. Pušenjak. Ponatisk iz „Zadruga“. Izdala in založila „Zadružna zveza v Celju“. Celje, 1907. Str. 31. — Priporočamo to temeljito razpravo zlasti onim tovarišem in tovarišicam, ki niso bili v Radovljici in ki torej niso čuli Pušenjakovega strokovnjaka predavanja.

Beseda o Anton Kosljev „Zabavni knjižničar“. Nedavno je ocenil v „Učit. Tovaršu“ Aliquis 13. zvezek te publikacije ter med drugim prav dobro omenil: „Kar bi utegnili

preko ozke stezice pod seboj bi bil zdrknul kot kak „autler“ naprej po gladkem skalovju na oni svet med prestrašene antipode — Američane. Tako nekako premišljujoč in bogve kaj sem še mislil — to znam, da „grevenge“ še nisem bil obudil, kakor trdijo to pobožni ljudje, da baje to vsak stori v smrtni nevarnosti — Bog mi odpusti to pozabljivost — izkušam lezti navzdol — in zdrkne mi leva noga, s katero sem oprt ob skalo in za las — bi bil šinil v globočino. — Bliskoma zgrabim z levo roko drug rob, a desno peto zasadi v nasprotni greben pod seboj — in rešen sem bil vsaj v tem trenutku. Nato zakličem tovarišem: „Na pomoč!“ in vrli moj Pišečan je bil prvi pod menoj, da me eventualno zaustavi, če bi mu z nepostavno brzino priropotal naproti. „Viribus unitis“ se mi vendar posreči, da se splazim z velikim naporom in trudom s te vratolomne ekspedicije na varno stezo — in zahvalil sem Boga, da bom le še nekaj časa tlačil travo po tem božjem svetu.

Na vrhu Tolsteca srečamo tudi one tovariše, ki so šli od nasprotne strani na Triglav in so se po naši progi vračali navzdol; s triglavskim pozdravom smo se ločili in nadaljevali vsak svojo pot. Sredi popoldneva pridemo na Velo polje 1700 m visoko do Vodnikove koče S. P. D.